

Olvasd el Mester Györgyi: A boldog hóember című meséjét, majd oldd meg a feladatokat!

Leesett az első hó. És nemcsak szállingózott, hanem rögvest annyi hullott belőle, hogy vastag, hófehér dunnával fedte be az erdő minden zegzugát.

Látva ezt, nyúlanyó nem engedte ki játszani a kis nyulacskákat, mivel attól tartott, ugrándozás közben belevesznének a mély hóba. Őzikének éppen a hasa aljáig ért a hó, ő is csak nagy nehezen lábalt ki belőle. Egyedül medvekoma tudott volna gond nélkül átgázolni a hótorlaszokon, de ő meg észre se vette, hogy talpig fehér ruhát öltött az erdő, mivel már jó ideje téli álmát aludta a barlangjában.

Hófehér nyugalom ereszkedett a tájra, melyet csupán az élelmet kereső harkály időnkénti kopogtatása tört meg.

Egy nap azonban másféle zaj verte fel az erdő sűrű csendjét. Fejszecsattogás és élénk kurjongatás, mellyel a favágók munkára buzdították magukat a fogcsikorgató hidegben.

Míg dolgoztak, nem fáztak, azonban amikor az elemózsia elfogyasztására letelepedtek a kivágott farönkökre, elkelt egy kis meleg. Gyorsan nagy farakást hordtak össze, alágyújtottak, és körbeülték. A jóféle itókával töltött kulacs kézről-kézre járt, eszegettek, beszélgettek. A lobogó tűz megvilágította az arcukat, csillagocskákat lopott a szemükbe, melengette a kezüket és a szívüket, ezért jókedvre derültek. Nótáztak, tréfákat meséltek, egymás szavába vágva, örömmel töltötték a pihenőidőt.

A két legfiatalabb favágó, megelégtelve a tétlenséget, egyszer csak felugrott, és a tűztől távolabb elkezdtek gyúrni a havat.

Kis idő múlva, jókora egyike az elemózsiás elő, amit az édesanyja tudta, hogy szereti. hiszen mit ér egy A szeme helyére két, illesztett. Igazán

A munka a kis pihenő után szekérre rakták, majd a favágók haza

A hóember egyedül maradt. A hatalmas máglya parázlott, apró, piros lángnyelvek libegtek az enyhe

Ekkor eszébe jutott, hogy a favágók milyen boldogan, jókedvűen ülték körül a tüzet. Bizonyára ez a szép, fényes, piros farakás tette őket ilyen boldoggá – gondolta. Addig-addig fészkelődött, mígnem hatalmas gömbhasán billegve, sikerült odajutnia a tűzhöz.

Amint a máglya közelébe ért, egyből valami jóleső melegség árasztotta el. Arcán és testén apró vízerecskék jelentek meg, amelyekben, mint a favágók szemében, ott csillogott a tűz piros lángja. Kicsit összébb is ment, de észre sem vette, mert úgy érezte, a tűz finom melege őt is boldoggá tette, mint a favágókat. Csak bámulta a parázból ki-kiröppenő, csodaszép szikrákat, lenyűgözte az apró lángocskák kecses tánca...

hóember emelkedett a tisztáson. Az építők tarisznyájából egy sárgarépát kotort csomagolt a kenyér mellé, mert Most lemondott róla, hóember, ha nincs orra? már kihűlt faszéndarabot helyes hóember lett belőle!

tovább folyt, a kivágott fát indultak.

még mindig nem aludt ki, a tűz szélben.

Megvirradt. A favágók kurjongatása ismét betöltötte az erdőt. Munkára készen érkeztek a tisztásra, és igencsak elámultak azon, hogy az előző nap rakott máglya még nem hamvadt el teljesen.

A fiatal favágók egyből a hóembert keresték, de sehol sem látták, holott éjszaka nem enyhült a hideg, sőt, még egy kicsit a hó is szállingózott.

A lassan kialvó, de még mindig parázsló tűz mellett csupán egy darab sárgarépat, és két széndarabot találtak...

1. Melyik főnév nem vegyes hangrendű?

A: szikra   B: mesél   C: itóka   D: tisztás   E: erdő

2. Melyik szövegben szereplő igében van hosszú kétjegyű mássalhangzó?

A: annyi   B: hullott   C: alágyújtottak   D: hordták össze   E: pottyant

3. Melyik szóra igaz? 4 hang, 5 betű, 5 írásjegy

A: máglya   B: arcán   C: gyorsan   D: azon   E: vette

4. Melyik szó lesz a 4. a betűrendben?

A: mert   B: medvekoma   C: melegség   D: ment   E: melege

5. Melyik összetett főnév kapott egyalakú toldalékot?

A: csodaszép   B: favágók   C: farakás   D: jókedvre   E: dunnával

6. Melyik főnévben bújt meg egy másik főnév? (A betűk sorrendjét ne változtasd!)

A: tűz   B: készen   C: máglya   D: bámulta   E: jókora

7. Darabolj! Melyik szó a kakukktojás?

A: parázsló   B: előző   C: illesztett   D: hatalmas   E: édesanyja

8. Melyik szóban van több darab zöngés mássalhangzó, mint zöngétlen mássalhangzó?

A: elkezdtek   B: gömbhasán   C: kivágott   D: hófehér   E: kecses

9. Hány szó helyesírása kifogásolható a szövegben?

A: 2   B: egy sem   C: 3   D: 4   E: 1

10. Melyik állításom nem igaz?

A: A szövegben van olyan igekötős ige, amelyben az igekötő és az ige közé egy harmadik szó épül be.

B: A szövegben van felszólító módú ige.

C: A szövegben nem csak múlt idejű ige van.

D: A beszélő szándéka szerint nem minden mondat egyforma.

E: A szövegben van egy olyan ige, melyben ha kicserélném a „j” hangot annak másik betűjére, mint ahogy szerepel, akkor is értelmes szót kapnék.

11. Melyik szó jelzője más hangrendű, mint maga a szó?

A: vastag dunnával

B: hatalmas gömbhasán

C: csodaszép szikrákat

D: kivágott fatönkökre

E: szekérre rakták (nem jelzős)

12. Melyik két szó között szereplő szó kezdődik kétjegyű mássalhangzóval?

A: munkára (...) magukat

B:lángocskák (...) tánca

C: egymás (...) vágva

D: enyhült (...) hideg

E: hasa (...) ért

Olvasd el Móra Ferenc: A kíváncsi hópehelyek című meséjét, majd oldd meg a feladatokat!

A nap éppen lement, mikor az erdő felett elkezdett esni a hó.

— No, anyó — mondta varjú apó a feleségének a nyárfahegyben —, azt hiszem, holnap fehér abrosznál esszük az egérpecsenyét.

Nemsokára a búzamezők fölött kezdtek táncolni a hópihéék.

— Gyertek, gyertek — csalogatták őket a szántóföldek —, jó ám a vetésnek a jó puha hó. Az tart meleget a búzaszemnek, hogy meg ne fagyjon a földben.

A falu már rég elcsendesedett,

mire a hófelhők odaértek föléje.

— No, ezt a falut megtréfáljuk ismer magára, olyan fehérre

— mondták a hópehelyek. — Reggel maga se meszeljük még a háztetőket is.

Voltak kíváncsi hópehelyek világosság látszott. Ott a hópehelyek a várost akarták

is. Messze az ég alján nagy város lámpái világítottak. Ezek a látni.

— Majd meglátjátok, hogy mondták a falura, mezőre hulló megkínálnak, talán hintóba is ültetnek. lehullottak a háztetőkre, az utcákra, a terekre. a városban.

megbecsülnek ott minket — testvéreiknek. — Még székkal is Azzal elszáلتak a város fölé, s ott Alig várták a reggelt, hogy szétnézzenek De mire kireggeledett, akkorra a

hópehelyeknek beesteledett. Jöttek a hóhányó munkások, megkínálták a havat seprűvel és lapáttal. Aztán rakásra rakták, úgy hordták ki a városból. Mire delet harangoztak, locspocs lett a városi hóból. Az erdők, mezők hava pedig tavaszig megmaradt ragyogó fehérén.

1. Melyik ige más, mint a többi jelentésüket tekintve?

A: csalogatták B: jöttek C: hordták D: harangoztak E: lehullottak

2. Melyik a kakukktojás?

A: világítottak B: hulló C: esni D: táncolni E: hóhányó

3. Melyik ige határozott (tárgyas) ragozású?

A: tart B: ismer C: világítottak D: rakták E: harangoztak

4. Melyik ige általános (alanyi) ragozású?

A: meglátjátok B: mondta C: kezdtek D: hiszem E: akarták

5. Melyik főnév a 4. a betűrendben?

A: hópihéék B: harangoztak C: hó D: hófelhők E: háztetőket

6. Melyik ige más, mint a többi igemódja szerint?

A: mondta B: esszük C: megfagyjon D: voltak E: ültetnek

7. Rakd helyes sorba a betűket! Melyik szó nem ige?

A: sümkezelj B: itágtvotakíl C: fágtrémeljuk D: áfahnyegybern
E: ledcenetsedets

8. Melyik párosítás hibás „el-vég-re”?

- A: voltak - is   B: gyertek - hó   C: messze - látszott
D: nemsokára - hópihék   E: de –hópelyheknek

9. Melyik igében nincs zöngés mássalhangzó?

- A: ismer   B: lett   C: esszük   D: gyertek   E: lement

10. Hány helyesírási hiba van a szövegben? (Szóhiba.)

- A: Egy sincs.   B: 2   C: 3   D: 1   E: 4

11. Melyik ige más, mint a többi hangrend szerint?

- A: csalogatták   B: voltak   C: táncolni   D: fagyjon   E: megkínálták

12. Melyik állítás igaz?

- A: A szövegben van feltételes módú ige.
B: A szövegben van összetett igealak.
C: A szöveg példákat mutat az igekötő helyesírására.
D: A szövegben 5 létige van.
E: A szövegben 2 ly-t tartalmazó ige van.

Olvasd el Cornelié C. G. Várakozás című novelláját, majd oldd meg a feladatokat!

Az erejét vesztett nap vörösre színezte az ég alját.

- Szél lesz, de hó aztán nem – rázta meg a fejét az idős nő, kezét a kötényébe törölve. Egy ideig még álldogált a majd százéves háza ajtajában és a felhőket figyelte.

- Idén sem lesz fehér karácsonyunk – legyintett, majd visszalépett a jó meleg konyhába. Hó ugyan nem esett a napokban, de a fagy próbára tette az izületeit. Az ő korában már jólesett megpihenni a kemencepadkán és ábrándozni a vissza nem térő szép időkön. Kicsit leült és hátát nekitámasztotta a langyos csempeburkolatnak, egy pillanatra még a szemét is behunyta. Elképzelte, amint az ég vöröse szürkére vált, ahogy a felhők lassanként elengedik a terhüket, és óriási pelyhekben elered a hó. - Szép is lenne – állt fel a röpke pihenő után. Bezzeg lánykorában mennyire szerette a teleket. Akkor már novemberben fehér volt a határ. A friss vetést is óvta a fagytól a fehér takaró. Ameddig a szemével ellátott, olyan fehér volt minden, mint a kókusz, amit hamarosan belekever a tésztába. Unokája kedvenc süteményét készíti. Az a csöpp gyermek még hálás mindenért, amit kap. Szerette nézni, ahogy a friss levegőtől kipirult arcú fiúcska türelmetlenül várja, mikor kaphat a finomságból, ami csakis az ő kedvére készült.

Felemelte a konyharuhát a vājling tetejéről, hogy ellenőrizze a munkáját. - Gyönyörű lettél – sóhajtott egy nagyot. Kiborította a gyúródeszkára a megkelt tésztát, és gyors mozdulatokkal kinyújtotta. Krémmel is megkenete, majd óvatosan feltekerte. Elégedett volt az eredménnyel, a szabályos csigaforma szépen kitöltötte a sütőedényt.

A konyhát és a készülő süteményt hátra hagyva a szobába indult. Kinyitotta a szépen megmunkált szekrény ajtaját, és a felső polcról selyempapírt vett elő. A puha papírt szétnyitotta, majd lefektette a szoba asztalkájára. Finoman bánt vele, nehogy elszakadjon, mert itt a tanyán nem tudta volna pótolni azt. Visszalépett a szekrényhez, és a vasalt ruhák mögül egy nagyobbacska csomagot vett elő. Mosolyra húzódott a szája, mikor ezt is kibontotta, és az ajándékot, melyet az unokájának szánt, a kezében tartotta. Nem volt egyszerű megszereznie az ölelésnyi pandát, a városba kellett beutaznia érte. De bizony megérte. A puha szőrű, fekete-fehér a karjába. Csak az arcát tartotta furcsának, mintha lenne. A fekete foltok a szeme körül legalábbis mutatták. - Leszel te még vidám – mondogatta a csomagolás közben, mintha az értette volna: - Majd, kezébe kaparint, lesz nevetés, meglátod.

Beleszipantott a levegőbe, a készülő sütemény szobába, és belopózott az orrába. Az ajándékot egy színes szalaggal, majd sietett vissza a

játékállat belesimult kicsit szomorú számára ezt plüssállatnak ha az új gazdád a

illata követte őt a még gyorsan átkötötte konyhába.

A süteményt egy üvegtálra tette. Nem fedte le semmivel, engedte, hogy a fűszeres illat fogadja majd a vendégeket.

Levetette a kötényt, és odaállt az ajtóhoz. A csipkefüggöny mögül leskelődött, nehogy lemaradjon az első pillanatokról. És csak várt, ahogy mindig is tette, mikor a családja érkezésére számított. Várt, nem mintha nem tudta volna mással elütni az időt, vagy nem lett volna egyéb feladata. Ám a várakozás számára sokkal többet jelentett egyszerű álldogálásnál. Felkészülést, vágyakozást és

örömet. És persze hitet. Hogy értelme van annak, ahogy él, amit tesz, ahogy szeretni képes. Míg várt, ünneplőbe öltöztette a lelkét is.

1. Melyik szó rokon értelmű párja egy, a szövegben szereplő főnévnek?

A: kasztroló   B: palack   C: bőrönd   D: kabát   E: ciszterna

2. Hány helyesírási hiba (szóban előforduló) került a szövegbe?

A: 4   B: 1   C: 2   D: 3   E: egy sem

3. Hány mondatot mond a nagymama az unokájának a szövegrészletben?

A: 2   B: 1   C: 3   D: Egyet sem.   E: Ő nem mond egyet sem, de az édesanya igen.

4. Melyik szó található másféle mondatban, mint a többi?

A: pelyhekben   B: elszakadjon   C: színezte
D: csipkefüggöny   E: fűszeres

5. Melyik állítmány más, mint a többi?

A: gyönyörű lettél   B: nem tudta volna   C: lesz
D: kellett   E: nekitámasztotta

6. Melyik szó nem tárgy a mondatokban?

A: azt   B: elütni   C: csomagot   D: megpihenni
E: erejét

7. Melyik mondatban van többféle alany? A mondatok kezdő és záró szavát adom meg! Ha tagmondatokat kell elemezned, akkor minden tagmondat alanyát vedd számba!

A: a - indult   B: a - karjába   C: finoman - azt
D: bezzeg - teleket   E: levetette – ajtóhoz

8. Melyik nem alárendelő szerkezet?

A: süteményét készíti   B: készülő süteményt   C: sem lesz karácsonyunk
D: visszalépett a szekrényhez   E: pihenő után

9. Határozó-e az adott szó? Jelöld, amelyik nem!

A: majd   B: szalaggal   C: gyúródeszkára   D: százéves
E: idén

10. Melyik szóban van a legtöbb zöngés mássalhangzó?

A: csigaforma   B: selyempapírt   C: üvegtálra   D: csomagolás
E: kemencepadka

11. Melyik tárgy a 3. a betűrendben?

A: papírt   B: süteményét   C: megkelt   D: pandát
E: teleket

12. Melyik szóban találsz másfajta mássalhangzótörvényre példát?

A: óvta

B: megszereznie

C: rázta meg

D: álldogálásnál

E: fedte le

Olvasd el Lendvay Erika Anita Téli hajnal című novelláját, majd oldd meg a feladatokat!

Hajnal volt. Nem is tudta miért, felébredt. A szobában sötét, a lakásban békés csend honolt. Minden mozdulatlan. Lassan kikelt a melegen őt ölelő ágyból. Hangtalanul az ablakhoz lépkedett. Kitekintve mosolyognia kellett.

Leesett az első hó. Hát ezt érezte meg... ezért az ébredés! Nagyra nyitott, csillogó szemekkel, szívében örömmel nézett ki a szállingózó pelyhek közé.

Valamikor nem szerette a telet. Nagyon nem. Úgy érezte, a lelke meghal ilyenkor, amolyan mély, téli álomba szenderül. S szomorúság lett úrrá mindennapjain, amelyet csak a tavasz megérkezése oldott fel. A táj szépségeit, az élet csodáit észre sem vette télen... egészen addig... egészen addig a télig!

Kinézett az ablakon, egészen bekönyökölve a párkányra, és fürkészni kezdte mosolyogva a tájat. Hiszen ez valami csoda! Ahogyan a sötétben világosságot teremt az érintetlen, friss, szűz hótakaró. Ahogyan elfedi a szürke utca csúfságait, jótékonyan eltakar mocskot, szennyet... Ahogyan világít és sziporkázik... Pusztá létével fényt teremt a zord sötétségben.

A puha pelyhek egymást ölelve vidám táncot járnak a kavargó szélben... Nézte, és gyermekien csodálta a havazást. Ahogyan lassan összegyűlik a növényeken, megül a kerítés apró zugaiban, rátelepedik a legkisebb helyekre is, puhán bevonva mindent... S élvezte a hajnal tiszta, csikorgó csendjét. Kinn fogcsikorgató hideg, és mindent betakaró havazás. A kutyák sem ugattak, egészen behúzódtak vackaikba. Az utcát sem rója senki sem... S igen, eszébe jutott... a kezdet...

Az első levél, melyet százszor elolvasott, mire rá tudta venni magát: válaszoljon. Nem akarta elhinni: létezhet ilyen csoda!

gondolatokat, lelkének még szinte ismeretlenül... s levelezés után egyik első hó. Azon a télen az hét levél várta, mind az Az utolsóba írta: kimegy, érintetlenül feszülő havat, azt nem tud. Annyira a gondolatai...

sötétjében, az ablakból a

látta maga előtt a délceg barna

hidegbe, a friss, első havat üdvözölni. Érezte

magányát, és a lassan lelke mélyéről előbukkanó, sikoltó, utolsó reményt... S azt a férfit ott, akkor

szerette volna minden szeretetével átölelni! Karjaiba zárva tudatni vele: itt vagyok... hát itt vagyok!

Megtaláltál!

Létezhet Ő.. s ilyen szép dolgokat ír... kimondja a

rezzenéseit, vágyait, álmait: helyette –

emlékezett, több napi

reggelre leesett az

első. S a postafiókban

éjszaka született –Tőle.

és megnézi a még

jár egyet, mert aludni –

nő körül jártak a

S most, a hajnal csendes

havazást nézve, szinte

férfit, ahogyan kimegy a

szomorúságát, álmatlan

szívet, és a lassan lelke mélyéről előbukkanó, sikoltó, utolsó reményt... S azt a férfit ott, akkor

szerette volna minden szeretetével átölelni! Karjaiba zárva tudatni vele: itt vagyok... hát itt vagyok!

Megtaláltál!

Így írta akkor Ő: „Tényleg "szűz hó", hisz annyira tiszta, mintha a romlatlanság jelképe volna...”
Igen. Első találkozásuk napokkal később jött létre... és igen, annyi dolog beárnyékolta... Nem volt a legtisztább kezdet, ez tény. Ám boldogságuk mégis akkor kezdődött el. Azon a télen. S azóta a telet is megszerette. Szépségeit észrevetette vele ez a téli kezdetű szerelem. Már nem halt meg télen, már nem! Lelke már télen is élt, és izzott. Látta a hó, és a havas táj szépségeit. Hajnalban és a nappali fényben... Megszerette a havat... úgy, ahogyan egy pillanat alatt sikerült beleszeretnie az édes férfiába. A szerelem kezdetét ünnepelte meg magában minden télen, az első hó megérkeztével. Már szinte várta az első havazást, ahogyan közeledett a tél. Elővette, és magában felfrissítette újra az emlékeket. Az első levelek, az első –oh de szép- randevú, és az első téli élmények csodás emlékét. Az a tél megváltoztatta életüket. Már semmi sem volt többé olyan, mint azelőtt!

De ezt egy cseppet sem bánták! Nekik kettejüknek az a pár hónap sokat jelentett, és míg élnek már sokat jelent...

1. Melyik mondat (vagy mondatként kiemelt részlet) más, mint a többi?

A: Úgy érezte, a lelke meghal ilyenkor...

B: ...hisz annyira tiszta, mintha a romlatlanság jelképe volna...

C: A szobában sötét, a lakásban békés csend honolt.

D: Az utolsóba írta: kimegy...

E: Már semmi sem volt többé olyan, mint azelőtt!

2. Melyik szó nem került állítmányi szerepbe a szövegben?

A: jött létre

B: sikerült

C: elhinni

D: hideg

E: sem volt olyan

3. Melyik mondatban van másféle tárgy, mint a többiben?

A: Már szinte várta az első havazást, ahogyan közeledett a tél.

B: Kinézett az ablakon, egészen bekönyökölve a párkányra, és fürkészni kezdte mosolyogva a tájat.

C: ...szinte látta maga előtt a délceg barna férfit...

D: ...ahogyan kimegy a hidegbe, a friss, első havat üdvözölni.

E: Pusztta létével fényt teremt a zord sötétségben.

4. Melyik állításom nem igaz a következő mondatra?

A puha pelyhek egymást ölelve vidám táncot járnak a kavargó szélben...

A: Ez egy egyszerű mondat.

B: Ez egy bővített mondat.

C: Ez egy tagolt mondat.

D: Ez a mondat 8 alárendelést tartalmaz.

E: Ebben a mondatban 3 vegyes hangrendű szó van.

5. Melyik állításom igaz a következő mondatra?

Ahogy elfedi a sűrke utca csúfságait, jótékonyan eltakar mocskot, szennyet...

A: Ez egy hiányos mondat.

B: A mondat 6. szava melléknév.

C: A tárgyak alaptagja ugyanaz a szó.

D: A mondatban nincs olyan szó, amelynek utótagja visszafelé olvasva is értelmes.

E: Ez a mondat többszörösen összetett mondat.

6. Melyik állításom helytálló a következő mondat tekintetében?

Az első levél, melyet százszor elolvasott, mire rá tudta venni magát: válaszoljon.

A: A mondat összes igéje azonos igemódban van.

B: A mondat szavaiban összesen tízféle zöngés hang van.

C: A mondatban több olyan szó is van, amelyben írásban jelölt teljes hasonulás van.

D: A mondat páratlan számú szótagból áll.

E: A mondat szavain 8 rag van.

7. Melyik állításom hamis a következő mondatot vizsgálva?

Nagyra nyitott, csillogó szemekkel, szívében örömmel nézett ki a szállingózó pelyhek közé.

A: A mondatban 2 jelzős szerkezet van.

B: Ez egy mellérendelő összetett mondat.

C: A mondat 7. szava az 6. a betűrendben, ha a mondat szavait tesszük sorba.

D: Van a mondatban olyan szó, amelyben csak zöngés mássalhangzó van.

E: A mondatban több igenév is van.

8. Hány helyesírási hiba bújt el a szövegben? (Szóhiba!)

A: 1   B: 2   C: Egy sem.   D: Több, mint 3.   E: 3

9. Keresd meg a következő szavak rokon értelmű párját a szövegben! Melyik nem ugyanannyi szótagú, mint a többi?

A: bizakodás   B: pirkadat   C: elenyészik   D: társtalanság   E: ártatlanság

10. Melyik szó jelzője kezdődik más betűvel, mint a többi?

A: hó

B: utca

C: pelyhek

D: kezdetét

E: dolog

11. Találsz-e példát a következőkre? Jelöld, amelyre nem!

A: Határozatlan névmás.

B: Elváló igekötő.

C: Összetett igealak.

D: Vonatkozó névmás.

E: Jövő idejű igealak.

12. Mit nem tudok jól erről a mondatról?

Nagyon nem.

A: A mondatot jól megérthetem, ha azt a mondatot ismerem, amely előtte áll.

B: Ez egy hiányos mondat.

C: Ha kiegészíteném és elemezném, a két szót egyben kellene elemeznem.

D: A mondat alanya ugyanaz, mint az előtte és utána álló mondaté/ tagmondaté.

E: A mondat tagolt mondat.